

Historia: Fortsättningskurs

30 högskolepoäng

Fastställd av institutionsstyrelsen 2017-04-28 och 2018-05-25

Delkurs 1 *Tematisk fördjupningskurs* (7,5 högskolepoäng)

Välj ett av följande tre teman:

Föremål i det förflutna: Den medeltida människans möte med tingen

Människan är alltid omgiven av föremål, föremål som vi ser, äger, önskar att vi hade eller helst skulle vara utan. I och med den vetenskapliga och senare industriella revolutionen och massproduktionens tidevarv har vår syn på tingen förändrats på ett avgörande sätt jämfört med den hantverksbaserade medeltiden, då alla föremål var värdefulla och många var oersättliga. Efter en lång period under vilken vi har befunnit oss i en så materiellt överflödande kultur att föremålen har kommit att bli nästan osynliga i sin ständiga närvaro har det under senare år på nytt uppstått en diskussion om vår konsumtion och föremålens värde, vare sig det gäller möbler, kläder, skogen eller haven. Vi har åter på allvar börjat reflektera över hur vi använder, förstår, förbrukar och bevarar föremålen omkring oss. Kursen bidrar därför både med en belysning och ett medvetandegörande av vår egen syn på det materiella samtidigt som den berikar vår kunskap om medeltiden.

Denna temakurs studerar de medeltida människornas samexistens med och förhållande till föremålen som omgav dem och den mening föremålen gavs. Vi studerar den medeltida materialiteten genom källutdrag och forskning som kan fördjupa vår förståelse av den föreställningsvärld och de värderingar som den tidens människor levde i. Tyngdpunkten för kursen ligger på den västeuropeiska medeltiden och på den "vanliga" människans föremålsvärld. Andra samtida kulturer kommer att i någon mån vara närvarande genom importerade föremål och genom importerade tekniker som har utgjort förutsättningar för den europeiska teknologiska utvecklingen.

Metodologiskt kan denna kurs förstås som ett första steg från skolbokskunskap till forskning. Kursmaterialet är med några undantag på engelska och spänner från lättillgängliga webbsidor till mer abstrakta teoretiska artiklar. För att förbättra läsförståelsen ges utrymme under kursens gång för att förklara och diskutera språk- och terminologifrågor. Kursen utgår från en vedertagen historisk förståelse av materialitet som betonar föremålens funktion som källor och meningsbärare, men vidrör även mer utmanande teorier som posthuman agens och Actor/Network Theory (ANT) och presenterar översiktligt i föredragsform viktigare tänkare som Benjamin, Levi-Strauss och Foucault. Kursen bör dock inte bli alltför teoritung och därför ligger varje seminariums tonvikt på en eller ett par källutdrag och på forskning som på ett handgripligt sätt diskuterar det aktuella temat. Kursen är uppbyggd kring 10 tematiska kurstillfällen varav ett utgörs av ett studiebesök på Historiska Museet i Lund där vi studerar några utvalda föremål.

Kurslitteratur

Obligatorisk kurslitteratur

- Alcock, N. W. "The Medieval Peasant at Home: England 1250–1550". Ingår i *The Medieval Household in Christian Europe, c. 850-c. 1550: Managing Power, Wealth, and the Body* (2003). Beattie, Cordelia, Maslakovic, Anna och Rees Jones, Sarah (red.) Turnhout : Brepols. ISBN 978-2-503-52208-1 (18 s.) Delas ut i samband med kursstart.
- Angenendt, Arnold. "Holy corpses and the Cult of Relics". Ingår i *Relics, identity, and memory in Medieval Europe* (2016). Räsänen, Marika, Hartmann, Gritje och Richards, Earl Jeffrey (red.). Turnhout : Brepols Publishers. ISBN 978-2-503-55502-7 (15 s.) Delas ut i samband med kursstart
- Blennow, Anna. "Eadem victrix victaque Roma: Roms ruiner som dubbeltydig symbol från medeltidspoesi till renässansguideböcker". Ingår i: *Latinet i tiden: en festskrift till Hans Aili* (2014). Andersson, Elin, Kihlman, Erika och Plaza, Maria. Stockholm : Stockholms universitet. ISBN: 978-91-87235-90-0 (8 s.) Tillgänglig genom academia.edu, DIVA m. m.
- Boas, Adrian J (1999). *Crusader Archaeology: The Material Culture of the Latin East*. London; New York : Routledge. ISBN 978-0-203-98466-6. (urval 30 s.) Finns som elektronisk resurs men måste beställas
- Bombini, Raïssa R. "A Brief Account of the Emerald and its Magico-Medical and Symbolic-Religious Qualities against the Black Death"(2021). Ingår i: *CERÉ An Australasian Journal of Medieval and Early Modern Studies*. Vol 8. (10 s.) Tillgänglig via: <https://ceraejournal.com/volume-8-2021>
- Brévart, Francis B. "Between Medicine, Magic, and Religion: Wonder Drugs in German Medico-Pharmaceutical Treatises of the Thirteenth to the Sixteenth Centuries" (2008). Ingår i: *Speculum* 83, nr 1. (urval ca. 10 s.) Tillgänglig via: LUBsearch.
- Bull, Marcus (2005). *Thinking Medieval: An Introduction to the Study of the Middle Ages*. Basingstoke och New York : Palgrave Macmillan. ISBN 978-0-230-50157-7 (168 s.)Tillgänglig som elektronisk resurs genom LUB
- Butz, Eva-Maria, och Zettler, Alfons. "Pilgrim's Devotion? Christian Graffiti from Antiquity to the Middle Ages" Ingår i *Travel, Pilgrimage and Social Interaction from Antiquity to the Middle Ages* (2020). Kuuliala, Jenni och Rantala, Jussi (red.). London New York : Routledge. ISBN: 978-0-429-02845-8 (23 s.) Tillgänglig som elektronisk resurs men måste beställas.
- Chivalric literature: essays on relations between literature & life in the later Middle Ages* (1980). Benson, Larry Dean och Leyerle, John (red.). Kalamazoo : Medieval Institute Publications. ISBN: 978-0-918720-08-5. (urval 15 s.) Delas ut i samband med kursstart
- Debiais, Vincent. "Ekphrasis from the inside: Notes on the Inscription of the Crown of Light in Bayeux" (2015). Ingår i *English Language Notes* 53, nr 2. (15 s.) English Language Notes finns som elektronisk resurs men måste beställas

- Denny-Brown, Andrea, "Belief". Ingår i *A Cultural History of Dress and Fashion in the Medieval Age* (2017). Heller, Sarah-Grace (red.). London : Bloomsbury Academic. ISBN: 978-1-4742-0639-6 (16 s.) Tillgänglig som elektronisk resurs genom LUB.
- Despres, Denise L. "Portals To Intimacy: The Cult of the Side Wound in Fifteenth-Century England" (2015). Ingår i *English Language Notes* 53, nr 2. (12 s.) English Language Notes finns som elektronisk resurs men måste beställas
- Eriksen, Stefka G. "The Materiality of Medieval Texts" Ingår i: *Arkiv För Nordisk Filologi* nr. 124 (2009): (19 s.) Tillgänglig via Lund Openjournals
- Fein, Ariel (2022). "Medieval Materiality across the Mediterranean, 900–1500 C.E." smarthistory.org: Reframing Art History Tillgänglig via: <https://smarthistory.org/reframing-art-history/medieval-materiality-mediterranean/>
- Geary, Patrick J. (1994). *Phantoms of remembrance: memory and oblivion at the end of the first millennium*. Princeton : Princeton U. Press. ISBN 978-0-691-03422-5 (urval 15 s.) Tillgänglig elektroniskt via de Gruyter ebooks men måste beställas; kan delas ut under kurs.
- Gertsman, Elina, och Rosenwein, Barbara H. (2018). *The Middle Ages in 50 Objects*. Cambridge : Cambridge University Press. ISBN 978-1-107-15038-6 (urval ca. 10 s.) Tillgänglig elektroniskt via Cambridge Core men måste beställas; kan delas ut under kurs.
- Greenhalgh, Michael. "Spolia: A Definition in Ruins". Ingår i *Reuse Value: Spolia and Appropriation in Art and Architecture from Constantine to Sherrie Levine* (2011). Brilliant, Richard och Kinney, Dale. London and New York : Routledge. ISBN 978-1-4094-2422-2 (21 s.) Finns som elektronisk resurs men måste beställas.
- Hansen, Maria Fabricius (2003). *The eloquence of appropriation: prolegomena to an understanding of spolia in early Christian Rome*. Rome : L'Erma di Bretschneider. ISBN: 978-88-8265-237-1 (utdrag 15 s.) Delas ut i samband med kursstart.
- Harrison, Dick (2015). *Textiliernas Roll under Medeltiden*. Tillgänglig via <https://www.youtube.com/watch?v=RLfVUhKpfMQ>. (6 m. 39 s.)
- History and Material Culture: A Student's Guide to Approaching Alternative Sources* (2018). Harvey, Karen (red.), 2. uppl. New York : Routledge Taylor & Francis Group. ISBN 9781315165776 (urval ca. 160 s.) Tillgänglig som elektronisk resurs men måste beställas.
- Holmes, Urban Tigner (1952). *Daily living in the twelfth century: based on the observations of Alexander Neckam in London and Paris*. Madison : Univ. of Wisconsin Press. (urval 15 s.) Tillgänglig genom: <https://archive.org/details/dailylivingintwe00holm>
- Joyce, Rosemary A. "History and Materiality". Ingår i *Emerging Trends in the Social and Behavioral Sciences* (2015). Scott, Robert A och Kosslyn, Stephan M (red.). Wiley online Library. ISBN: 978-1-118-90077-2 (15 s.) Delas ut i samband med kursstart eller kan beställas elektroniskt
- Kalakoski, Iida, och Satu Huuhka (2018). "Spolia Revisited and Extended: The Potential for Contemporary Architecture" (2018). Ingår i *Journal of Material Culture* 23, nr 2: (26 s.) Tillgänglig via LUBSearch

- Kinney, Dale. "The Horse, the King and the Cuckoo: Medieval Narrations of the Statue of Marcus Aurelius" Ingår i *Word & Image* 2002, vol. 18, nr. 1 (26 s.) Tillgänglig via LUBsearch
- Knight, Gwendolyne. "Reflections on 'Magical Thinking' and Medieval Medicine"(2022). *Circumscribere: international journal for the history of science* vol. 29. (6 s.)
Tillgänglig via: <https://revistas.pucsp.br/index.php/circumhc/article/view/58756>
- Konieczny, Peter. (2022) "25 Things from Everyday Life in the Middle Ages". *Medievalists.Net* (2022). Tillgänglig via <https://www.medievalists.net/2022/05/things-everyday-life-middle-ages/>.
- Kumler, Aden. "Manufacturing the Sacred in the Middle Ages: The eucharist and other medieval works of ars"(2015).Ingår i *English Language Notes* 53, nr 2. (36 s.) English Language Notes finns som elektronisk resurs men måste beställas
- Law, John. "Actor Network Theory and Material Semiotics". Ingår i *The New Blackwell Companion to Social Theory* (2008). Turner, Bryan S. (red.) Chichester : Wiley-Blackwell. ISBN 978-1-4443-0499-2 (18 s.) Tillgänglig via:
<https://onlinelibrary.wiley.com/doi/pdfdirect/10.1002/9781444304992.ch7>
- Lester, Anne E., och Katherine C. Little. "Introduction: Medieval Materiality" (2015). Ingår i *English Language Notes* 53, nr 2. (8 s.) English Language Notes finns som elektronisk resurs men måste beställas
- Mathews, Karen Rose. "Decorating with Things: Spolia as Material Culture in the Italian Maritime Republics, 1100–1300". Ingår i *Bfo-Journal* 2015, nr 1 (10 s.) Tillgänglig via academia.edu
- Medieval medicine: a reader.* (2010) Wallis, Faith, (red.) Toronto : University of Toronto Press, 2010. ISBN 978-1-4426-0169-7 (urval 15 s.) Delas ut i samband med kursstart.
- Richardson, Catherine. "Household Objects and Domestic Ties". Ingår i *The Medieval Household in Christian Europe, c. 850-c. 1550: Managing Power, Wealth, and the Body* (2003). Beattie, Cordelia, Maslakovic, Anna och Rees Jones, Sarah (red.) Turnhout : Brepols. ISBN: 978-2-503-52208-1 (15 s.) Delas ut i samband med kursstart.
- Robertson, Kellie (2008) "Medieval Things: Materiality, Historicism, and the Premodern Object". Ingår i *Literature Compass* 5, nr 6 (20 s.) Tillgänglig via LUBSearch
- Salisbury, Joyce E (2011). *The beast within: animals in the Middle Ages*, 2 uppl. New York : Routledge. ISBN: 978-0-415-78094-0 (utdrag 15 s.) Delas ut i samband med kursstart.
- Symes, Carol. "The "Desire of Deeds": On Cherishing Medieval Charters" (2015). Ingår i *English Language Notes* 53, nr 2 (10 s.) English Language Notes finns som elektronisk resurs men måste beställas
- Tsakos, Alexandros. "Materiality and Physicality of Medieval Manuscripts from Christian Nubia". Ingår i: *Cahiers d'études Africaines*, nr 236 (2019). (27 s.) Tillgänglig via LUBsearch

Theophilus. (1986) *De Diversis Artibus: The Various Arts*. Dodwell, C.R. (övers.) Oxford : Oxford University Press, 1986. ISBN: 978-0-19-822206-4 (utdrag 15.) Delas ut i samband med kursstart.

Twomey, Carolyn (2014) "Medieval Materiality". *On History* Tillgänglig via: <https://blog.history.ac.uk/2014/11/medieval-materiality/>.

Waltharius and Ruodlieb (2019). Kratz, Dennis M. (red.). Abingdon : Routledge. ISBN: 978-0-429-59596-7. (utdrag ca. 10 s.) Delas ut i samband med kursstart

Summa obligatorisk litteratur ca. 869 sid. samt tre webbsidor och en kort video.

Referenslitteratur

Handbook of Medieval Studies: Terms, Methods, Trends (2010). Classen, Albrecht (red.) Berlin; New York : de Gruyter. ISBN 978-3-11-018409-9 (2736 s.) Tillgänglig som elektronisk resurs via LUB

Historia underifrån i källorna

Kursen syftar till att ge studenterna en förståelse för hur man kan nå historisk kunskap om människors liv genom olika typer av modernhistoriskt källmaterial. Med utgångspunkt i perspektivet "historia underifrån" kopplas temakursen till aktuella forskningsdiskussioner om hur det är möjligt att utifrån detta arbeta både med källor som uppkommit genom folkligt engagemang och med material som tillkommit genom exempelvis statliga initiativ. Detta avspeglas i valet av kurslitteratur, vilken ger exempel på hur olika forskare har diskuterat sitt material och hur detta har analyserats i konkreta undersökningar. Sammantaget ger kurslitteraturen studenterna en bild av den mångfald av källor som skulle kunna ingå i undersökningar som på olika sätt har en ambition att skriva historia underifrån. Tillsammans med seminarieövningar och studiebesök ger litteraturen studenterna fördjupade kunskaper om arbetet med att hitta, utforska och bearbeta källmaterial i form av bland annat tidningar, databaser med digitaliserat material, politiskt rörelsematerial, skönlitteratur och film. Temakursen har ett mer praktiskt och källnära upplägg än den metodkurs som studenterna läser senare under terminen, men den knyter an till både denna och till uppsatskursen genom att den övar studenterna i att värdera och reflektera kring olika typer av källmaterial samt att formulera historiskt relevanta frågor till detta.

Litteraturlistan innehåller nio verk med kvinnliga författare, nio verk med manliga författare (en eller flera) och tre verk med både manliga och kvinnliga författare. Fördelningen mellan manliga och kvinnliga författare är således jämn. Kursen kommer att presentera svenskt källmaterial som är lättillgängligt för studenterna och detta medför att litteraturlistan huvudsakligen ger exempel på hur svenska forskare har arbetat med liknande material. Vid behov har dock enstaka engelskspråkiga titlar tagits in för att komplettera perspektiven.

Kurslitteratur

Annola, Johanna. "Kackerlackor i säsen?: Smuts och renlighet på en finsk fattiggård i början av 1900-talet." Annola, Johanna, Drakman, Annelie & Ulväng, Marie (red.), *Med tvål, vatten och flit: hälsofrämjande renlighet som ideal och praktik ca 1870–1930*, Nordic academic press, Lund, 2021, s. 69–90 (22 s.) (open access)

- Arvidsson, Malin & Brink Pinto, Andrés, "Public toilets for women: how female municipal councillors expanded the right to the city in Sweden, c. 1910–1925." *Women's History Review* 31.3 (2022): 476–495. (20 s.) (Tillgänglig via LUBsearch)
- Carlsson, Karin, "6. Redskapen. Hushållens köksutrustning från 1940-tal till 1980-tal", i Torell, Ulrika, Lee, Jenny & Qvarsell, Roger (red.), *Köket: rum för drömmar, ideal och vardagsliv under det långa 1900-talet*, Nordiska museets förlag, Stockholm, 2018, s. 135–159 (25 s.) (Kopia tillhandahålls)
- Doolittle, Megan. Time, "Space, and Memories: The Father's Chair and Grandfather Clocks in Victorian Working-class Domestic Lives." *Home Cultures* 8.3 (2011): 245–264. (20 s.) (Tillgänglig via LUBsearch)
- Harnesk, Börje, "Tryggheten eller rösträtten? Om några arbetargrupper som stod vid sidan av den politiska storstrejken 1902", i Lundin, Johan A. & Hilborn, Emma (red.), *Berättelser om arbete, arbetare och arbetarrörelse*, Centrum för Arbetarhistoria, Landskrona 2017, s. 127–145 (19 s.) (Kopia tillhandahålls)
- Hilborn, Emma, *Världar i Brand: fiktion, politik och romantik i det tidiga 1900-talets ungsocialistiska press*, Agering, Diss. Lund : Lunds universitet, 2014, Höör, 2014, s. 13–59 (47 s.) (open access)
- Hirdman, Yvonne, *Magfrågan. Mat som mål och medel*, Stockholm 1870–1920, Rabén & Sjögren, Stockholm, 1983, s. 69–85, 120–139 (37 s.) (Kopia tillhandahålls)
- Holgersson, Ulrika, *Hembiträdet och spelfilmen: stjärnor i det svenska folkhemmets 1930- och 40-tal*, Makadam, Göteborg 2017, 14–49, 186–210 (60 s.) (281 kr på ex. Adlibris, alternativt ska kopieringstillstånd begäras)
- Isacson, Maths: *Industrisamhället Sverige: arbete, ideal och kulturarv*. Lund: Studentlitteratur 2007, s. 9–223 (215 s.)
- Jansson, Karin Hassan. "Kvinnfolk, karlar och könskategorier: Ord och mening i det tidigmoderna Sverige." *Historisk tidskrift* 141.3 (2021), s 409–442 (34 s.) (open access)
- Jonsson, Karin, *Fångna i begreppen? revolution, tid och politik i svensk socialistisk press 1917–1924*, Södertörns högskola, 2017, s. 15–32, 78–88, 107–183 (106 s.) (open access)
- Karlsson, Tobias & Nilsson, Malin, "Kvinnor i avlönat husligt arbete", i Karlsson, Tobias & Lundh, Christer (red.), *Liv i rörelse: Göteborgs befolkning och arbetsmarknad 1900–1950*, Nordic Academic Press, 2022, s. 173–192 (20 s.) (open access)
- Ljunggren, Jens, *Den uppskjutna vreden: socialdemokratisk känslopolitik från 1880- till 1980-talet*, Nordic Academic Press, Lund, 2015, Kapitel 5, 6, 7. (s. 103–182) (80 s.) (213 kr på exempelvis Adlibris. Ett fåtal exemplar på UB: det vore möjligt att be biblioteket att köpa in den som e-bok)
- Lundh, Christer & Karlsson, Tobias, "Förord", i Karlsson, Tobias & Lundh, Christer (red.), *Liv i rörelse: Göteborgs befolkning och arbetsmarknad 1900–1950*, Nordic Academic Press, 2022, s. 7–9 (3 s.) (open access)

- Lundh, Christer & Karlsson, Tobias, "Levnadsbanor och rörlighetsmönster", i Karlsson, Tobias & Lundh, Christer (red.), *Liv i rörelse: Göteborgs befolkning och arbetsmarknad 1900–1950*, Nordic Academic Press, 2022, s. 11–36 (26 s.) (open access)
- Mischliwietz, Sandra & Nilsson, Magnus, "Barnet, arbetaren, arbetarförfattaren: om barnet och den kulturella konstruktionen av klass i 1930-talets svenska arbetarlitteratur" *Tidskrift för litteraturvetenskap* 41.2 (2011): 5–16. (Tidskriften åtkomlig via LUBsearch)
- Nilsson, Malin, "Hemsömmerskornas yrkesliv", i Karlsson, Tobias & Lundh, Christer (red.), *Liv i rörelse: Göteborgs befolkning och arbetsmarknad 1900–1950*, Nordic Academic Press, 2022, s. 193–216 (24 s.) (open access)
- Nyström, Daniel, *Innan forskningen blev radikal [Elektronisk resurs] en historiografisk studie av arbetarhistoria och kvinnohistoria*, Universus Academic Press, Diss. Umeå : Umeå universitet, 2015, Malmö 2015, s. 59–98 (40 s.) (open access)
- Olofsson, Magnus. "Upploppskulturer: Stockholm och landsort i svenska 1800-talsupplopp", i *Arbetarhistoria* 1–2 (2014): 5, s. 13–17 (5 s.) (Tillgänglig med lösenord via LUBsearch)
- Rediker, Marcus. "Reflections on History from Below", i *Trashumante. Revista Americana de Historia Social* 20 (2022): 296–299. (4 s.) (Gratis nedladdning från tidskiftens hemsida)
- Snickars, Pelle. "Storstrejken 1909 – en mediehistoria", i Jönsson, Mats & Snickars, Pelle (red.), *Medier & politik: om arbetarrörelsens mediestrategier under 1900-talet*, Statens ljud och bildarkiv, Stockholm, 2007 s. 49–100 (52 s.) (nedladdningsbar via <https://www.arbark.se/sv/2009/07/storstrejken-1909/>; 14 exemplar på UB)
- (869 s.) Ytterligare läsning i form av exempel på källmaterial om ca. 100 sidor kan tillkomma

Den internationella turismens historia

Kursen behandlar turismens framväxt och historia i samband med de moderna europeiska samhällenas utveckling. Den ger en allmän översikt över turismens historia från dess början kring 1800 fram till sent 1900-talets massturism i ett internationellt perspektiv. I kursen diskuteras hur turismens villkor har förändrats under drygt 200 år i samband med den tekniska, ekonomiska, politiska och kulturella utvecklingen och hur tvärtom turismen har påverkat den samhälleliga utvecklingen och människornas levnadsvillkor. Den svenska turismens historia relateras till den turistiska utvecklingen i andra europeiska länder. Kursen ger även en introduktion till gängse turismteorier.

Litteratur

- Andersen, Julie (2018), "»Tyskland er og har altid været de store feriemuligheders land.« Fortellingen om Forbundsrepublikken Tyskland gennem danske guidebøger fra 1950'erne og 1960'erne Ingår i: *Turismhistoria i Norden* (2018). Wiebke Kolbe (red.), Anders Gustavsson (medverkan), Uppsala (Kungl. Gustav Adolfs Akademien för svensk folkkultur). ISBN: 978-91-87403-28-6. S. 211-224 (13 s.) (elektronisk resurs: https://lucris.lub.lu.se/ws/portalfiles/portal/52833695/Turismhistoria_i_Norden.pdf)
- Baranowski, Shelley, "Strength through joy. Tourism and national integration in the Third Reich", Ingår i: *Being elsewhere. Tourism, consumer culture, and identity in modern Europe and North America* (2001). Baranowski, Shelley, Furlough, Ellen (red.), Ann Arbor: Univ. of Michigan Press. ISBN: 978-0-472-11167-1. S. 216-229 (17 s.) (på Canvas)

- Bechmann Pedersen, Sune, "Politisk turisme og turismepolitik. Fornøjelsesrejser til Østeuropa under den kolde krig" Ingår i: *Turismhistoria i Norden* (2018). Wiebke Kolbe (red.), Anders Gustavsson (medverkan), Uppsala (Kungl. Gustav Adolfs Akademien för svensk folkkultur). ISBN: 978-91-87403-28-6. S. 59-70 (11 s.) (elektronisk resurs: https://lucris.lub.lu.se/ws/portalfiles/portal/52833695/Turismhistoria_i_Norden.pdf)
- Enzensberger, Hans Magnus (1996), "A Theory of Tourism (1958)". Ingår i: *New German Critique*, Nr. 68, s. 117-135 (18 s.). (elektronisk resurs: <http://www.jstor.org/stable/3108667>)
- Fojuth, Marie-Theres (2018), "Høyfjells-koreografier. Norske og sveitsiske jernbanelinjeguiden omkring 1900" Ingår i: *Turismhistoria i Norden* (2018). Wiebke Kolbe (red.), Anders Gustavsson (medverkan), Uppsala (Kungl. Gustav Adolfs Akademien för svensk folkkultur). ISBN: 978-91-87403-28-6. S. 173-186 (13 s.) (elektronisk resurs: https://lucris.lub.lu.se/ws/portalfiles/portal/52833695/Turismhistoria_i_Norden.pdf)
- Hansen, Lulu Anne (2018), "Visuelle representationer af den danske kystlandskab, kultur og modernitet" Ingår i: *Turismhistoria i Norden* (2018). Wiebke Kolbe (red.), Anders Gustavsson (medverkan), Uppsala (Kungl. Gustav Adolfs Akademien för svensk folkkultur). ISBN: 978-91-87403-28-6. S. 225-240 (15 s.) (elektronisk resurs: https://lucris.lub.lu.se/ws/portalfiles/portal/52833695/Turismhistoria_i_Norden.pdf)
- Jensen, Bente (2018), "Turismen på Bornholm ca. 1850–1900. Et eksempel på afspejling af holdninger til modernitetens udtryk" Ingår i: *Turismhistoria i Norden* (2018). Wiebke Kolbe (red.), Anders Gustavsson (medverkan), Uppsala (Kungl. Gustav Adolfs Akademien för svensk folkkultur). ISBN: 978-91-87403-28-6. S. 197-210 (13 s.) (elektronisk resurs: https://lucris.lub.lu.se/ws/portalfiles/portal/52833695/Turismhistoria_i_Norden.pdf)
- Kolbe, Wiebke (2016), "Mellan sorg och turism. Gruppresor till tyska krigskyrkogårdar i Väst- och Östeuropa 1950-2010" Ingår i: *Historielärarnas förenings årskrift*, s. 7-24 (på Canvas)
- Kolbe, Wiebke (2018), "Havsbad som liminoida rum. Tyska och brittiska badorter under 1800- och 1900-talen", Ingår i: *Turismhistoria i Norden* (2018). Wiebke Kolbe (red.), Anders Gustavsson (medverkan), Uppsala (Kungl. Gustav Adolfs Akademien för svensk folkkultur). ISBN: 978-91-87403-28-6. S. 47-58 (11 s.) (elektronisk resurs: https://lucris.lub.lu.se/ws/portalfiles/portal/52833695/Turismhistoria_i_Norden.pdf)
- Löfgren, Orvar (1999), *On Holiday. A history of vacationing* (California studies in critical Human geography 6), Berkeley: University of California Press 1999. ISBN: 9780520234642 (282 s.)
- Seaton, A. V. (1999), "War and thanatourism: Waterloo 1815-1914", Ingår i: *Annals of Tourism Research* 26, s. 130–158 (28 s.). (elektronisk resurs via LUB)
- Scholz, Michael F. (2018), "Regional identitet som politisk fråga – Gotlandsturism och varumärkesutveckling fram till andra världskriget" Ingår i: *Turismhistoria i Norden* (2018). Wiebke Kolbe (red.), Anders Gustavsson (medverkan), Uppsala (Kungl. Gustav Adolfs Akademien för svensk folkkultur). ISBN: 978-91-87403-28-6. S. 143-158 (15 s.) (elektronisk resurs: https://lucris.lub.lu.se/ws/portalfiles/portal/52833695/Turismhistoria_i_Norden.pdf)

Sharpley, Richard (2009), "Shedding Light on Dark Tourism: An Introduction", Ingår i: *The Darker Side of Travel. The Theory and Practice of Dark Tourism* (2009). Sharpley, Richard, Stone, Philip R. (red.), Bristol et. al.: Channel View Publications, ISBN: 978-1845411145. S. 3-22. (19 s.) (på Canvas)

Spring, Ulrike (2018), "Tidlig cruiseturisme til Spitsbergen: dannelse, oppdagelse og fornøyelse" Ingår i: *Turismhistoria i Norden* (2018). Wiebke Kolbe (red.), Anders Gustavsson (medverkan), Uppsala (Kungl. Gustav Adolfs Akademien för svensk folkkultur). ISBN: 978-91-87403-28-6. S. 85-96 (11 s.) (elektronisk resurs: https://lucris.lub.lu.se/ws/portalfiles/portal/52833695/Turismhistoria_i_Norden.pdf)

Turismens historia & utveckling (2005). Blom, Thomas, Nilsson, Mats, Malmö: Liber ekonomi. ISBN: 9789147073801. S. 8-13 (6 s.) (på Canvas)

Turizm. The Russian and East European Tourist under Capitalism and Socialism (2006). Gorsuch, Anne E., Koenker, Diane P. (red.). Ithaca, London: Cornell University Press. ISBN: 9780801473289. S. 119-226, 266-304 (145 s.)

Zuelow, Eric (2016), *A History of Modern Tourism*, London, New York: Palgrave. ISBN:978-0-230-36965-8 (184 s.)

Sammanlagt: 814 sidor

Delkurs 2 *Akademiskt skrivande* (7,5 högskolepoäng)

Obligatorisk kurslitteratur

Historisk Tidskrift, tre avhandlingsrecensioner enligt lärares val, elektroniskt tillgängliga (ca 20 s.)

Läroplan, examensmål och gymnasiegemensamma ämnen för gymnasieskola 2011 [Elektronisk resurs], Skolverket, Stockholm, 2011 <http://hdl.handle.net/2077/31404> (s. 5–10 samt s. 67-68) (12 s.)

Populär Historia. Tre artiklar enligt lärares val (ca 15 s.)

Ämnesplan, Historia 1b, fritt tillgänglig på Skolverkets hemsida. [Elektronisk resurs], Skolverket, Stockholm, 2011 <http://www.skolverket.se/laroplaner-amnen-och-kurser/gymnasieutbildning/gymnasieskola/his?subjectCode=HIS&lang=sv&tos=gy>

Referenslitteratur

Augustsson, Gunnar, *Akademisk skribent: om att utveckla sitt vetenskapliga skrivande*, Tredje upplagan, Studentlitteratur, Lund, 2018.

Språkkriktighetsboken, (2005) 1. uppl. Stockholm: Norstedts akademiska förlag. ISBN: 91-7227-381-X

Svenska Akademiens språklära (2003). Tor G. Hultman. Stockholm: Norstedt. ISBN: 91-7227-351-8

Skrivregler

Svenska skrivregler (2000) 2. [utök.] uppl. Stockholm: Liber. ISBN: 91-47-04974-X

Svenskt språkbruk: Ordbok över konstruktioner och fraser (2015). Första upplagan, 5:te tryckningen. Stockholm: Språkrådet. ISBN: 9789175130675

Läroböcker för gymnasiet, 1b, läses i urval i samband med författandet av lärobokstext

Almgren, Hans, Bergström, Börje & Löwgren Arne (2011). *Alla tiders historia. 1b*, 1. uppl. Gleerup, Malmö ISBN: 9789140675170 (452 s.)

Harrison, Dick & Harrison Lindbergh, Katarina (2016) *Bilden av historien*. 1b, 1. uppl. Stockholm: Liber. ISBN: 9789147108206 (627 s.)

Larsson, Olle (2016). *Möt historien. 1b*, Första upplagan. Malmö: Gleerups. ISBN 9789140693235 (316 s.)

Långström, Sture (2012) *Historia. 1b, Den lilla människan och de stora sammanhangen* (inklusive Historia 1a2), 1. uppl. Lund: Studentlitteratur. ISBN: 978-91-44-03791-2 (434 s.)

Rönnqvist, Carina & Markusson Winkvist, Hanna (2009). *Historiens ansikte [A]*. 1. uppl. Stockholm: Liber. ISBN: 9789147079278 (495 s.)

Tillkommer valbar litteratur för recensionsuppgift och populärvetenskaplig artikel

Delkurs 3 *Metodkurs* (7,5 högskolepoäng)

Obligatorisk kurslitteratur

Bjarne Larsson, Gabriela (red.) (2002). *Forma historia: metodövningar*, Lund: Studentlitteratur. ISBN: 91-44-01635-2 (302 s.)

Florén, Anders & Ågren, Henrik, (2006) *Historiska undersökningar. Grunder i historisk teori, metod och framställningsätt*, Lund: Studentlitteratur, ISBN: 91-44-04513-1 (178 s.)

Kurskompendium:

Bergström, Göran & Boréus, Kristina (red.) (2012). *Textens mening och makt: metodbok i samhällsvetenskaplig textanalys*, 3:dje utökade uppl. Lund: Studentlitteratur, ISBN: 978-91-44-07476-4 (s. 449-454) (ingår i kurskompendiet) (6 s.)

Boréus, Kristina, "Diskursanalys". Ingår i: *Handbok i kvalitativa metoder* (2012). Ahrne, Göran & Svensson Peter (red.), Malmö: Liber. ISBN: 978-91-47-09446-2, (s. 150-164) (ingår i kurskompendiet) (15 s.)

Karlsson, Klas-Göran & Zander, Ulf, (2014). *Historien är närvarande. Historiedidaktik som teori och tillämpning*, Lund: Studentlitteratur, ISBN:9789144096384 (s. 70–80) (ingår i kurskompendiet) (11 s.)

Politiska tal hämtade från www.svenskatal.se Jonas Sjöstedt, "Tal i Almedalen 2015"; Anna Kinberg Batra, "Installationstal på Moderaternas extra partistämma lördag 10 januari 2015 – Sverige kan mer"; Stefan Löfven, "Vänd aldrig bort blicken, tal på Förintelsens minnesdag" 2013-10-27 (ingår i kurskompendiet) (20 s.)

Ödman, Per Johan, "Hermeneutik och forskningspraktik", Ingår i: *Kunskapande metoder inom samhällskunskapen* (2003), Gustavsson, Bengt, (red.), Lund: Studentlitteratur. ISBN: 91-44-02368-5 (s. 74–83) (ingår i kurskompendiet) (10 s.)

Antal sidor: 542 Ytterligare några sidor övningsmaterial kan tillkomma.

Delkurs 4 Uppsatskurs (7,5 högskolepoäng)

Strömquist, Siv (2014). *Uppsatshandboken: råd och regler för utformningen av examensarbeten och vetenskapliga uppsatser*, 6., [utök., uppdaterade och förtydligade] uppl., Uppsala: Hallgren & Fallgren, ISBN: 9789173828710 (142 s.)

Antal sidor: 142

Referenslitteratur

Götlind, Anna & Linnarsson, Magnus, *Konsten att skriva en fotnot: vetenskaplig formalia för humanister*, 1. uppl., Studentlitteratur, Lund, 2015

Språkriktighetsboken, Norstedts akademiska förlag, Stockholm, 2005

Svenska skrivregler, Liber, Stockholm, 2000

Svenskt språkbruk: ordbok över konstruktioner och fraser, Första upplagan, Språkrådet, Stockholm, 2015

Förslag på litteratur som kan användas i uppsatsarbetet beroende på metodval

Ahrne, Göran & Svensson, Peter (2011). *Handbok i kvalitativa metoder*, Malmö: Liber. ISBN: 978-91-47-09446-2 (245 s)

Bergström, Göran & Boréus, Kristina (2012) *Textens mening och makt: metodbok i samhällsvetenskaplig textanalys*, 3:dje utök. uppl. Lund: Studentlitteratur. ISBN: 978-91-44-07476-4 (536 s)

Bryman, Alan (2011). *Samhällsvetenskapliga metoder*, 2:a rev. uppl. Malmö: Liber. SBN: 978-91-47-09068-6 (690 s)

Eggeby, Eva & Söderberg, Johan (2013), *Kvantitativa metoder: för samhällsvetare och humanister*, Lund: Studentlitteratur. ISBN: 9789144089799 (245 s)

Eliasson, Annika (2013). *Kvantitativ metod från början*, 3:dje uppdat. uppl. Lund: Studentlitteratur. ISBN: 9789144089799 (161 s)

Giddens, Anthony & Sutton, Philip (2014) *Sociologi*, 5:te rev. och uppd. Upplagan, Lund: Studentlitteratur. ISBN:9789144092492, (807 s)

Götlind, Anna & Kåks, Helena (2014) *Mikrohistoria. En introduktion för uppsatsskrivande studenter*, Lund: Studentlitteratur. ISBN:9789144094571 (225 s)

Karlsson, Klas-Göran & Zander, Ulf (2014) *Historien är närvarande. Historiedidaktik som teori och tillämpning*, Lund: Studentlitteratur. ISBN:9789144096384 (318 s)

Körner, Svante & Wahlgren, Lars (2015). *Statistiska metoder*, 3:dje uppl. Lund: Studentlitteratur. ISBN: 9789144108711 (220 s)

Larsen, Håkon, översättare Johanna Holmberg (2014). *Den nya kultursociologin. Kultur som perspektiv och forskningsobjekt*, Lund: Studentlitteratur. ISBN: 9789144100340 (155 s)

Rienecker, Lotte & Stray Jørgensen, Peter (2014). *Att skriva en bra uppsats*, 3:e omarb. uppl. Malmö: Liber. ISBN: 9789147111510 (349 s.)

Thor, Malin, "Muntliga källor och källkritik" Ingår i: *Muntlig historia* (2006) Thor, Malin &

Hansson, Lars (red.), 3:dje omarb. uppl. Lund: Studentlitteratur. ISBN: 978-91-44-04616-7, (s. 21-40) (20 s)

Winther Jørgensen, Marianne & Phillips, Louise (2000). *Diskursanalys som teori och metod*. Lund: Studentlitteratur. ISBN: 91-44-01302-7 (205 s)